

Handläggare
Christian Ringsten
Telefon: 08-50803383**Till**
Järva stadsdelsnämnd

Motion om att stadens socialtjänst måste kopplas tydligare till forskning och utvärdering

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/529

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat motion från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (båda L) om att socialtjänstens arbete tydligare ska kopplas till forskning och utvärdering. Motionärerna föreslår att staden inrättar en forskningshubb för akademisk socialtjänst samt att det i styrdokument ska framgå att sociala insatser systematiskt ska utvärderas.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om vikten av att socialtjänstens arbete vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet som grund för kvalitet, likvärdighet och träffsäkra insatser i linje med nya socialtjänstlagen och menar att detta kan uppnås genom succesiv utveckling av stadens gemensamma strukturer.

Förvaltningen deltar i de befintliga stadsövergripande forumen, ansöker om utvecklingsmedel, medverkar i forskningsprogram såsom Samba, FUSS och NUSO samt tar emot socionomstudenter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Inom ramen för projektet Framtidens socialtjänst går utvalda verksamheter inom förvaltningen utbildning i individbaserad systematisk uppföljning (ISU), vilket stärker det lokala arbetet med kunskapsutveckling och kvalitet.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat motionen från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (båda L) om att stadens socialtjänst ska kopplas

tydligare till forskning och utvärdering till stadsledningskontoret, socialnämnden, stadsdelsnämnderna Järva, Bromma och Skarpnäck samt Stockholms universitet. Synpunkter ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 7 oktober 2025. Motionen bifogas.

Ärendet

I motionen redogör Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (L) för vikten av att socialtjänstens arbete i högre grad kopplas till forskning och utvärdering, i likhet med hur det sker inom hälso- och sjukvården. De lyfter att detta också tydliggörs i den nya socialtjänstlagen, där insatser ska bygga på evidens och beprövad erfarenhet.

Motionärerna hänvisar till ett tidigare försök med så kallad akademisk socialtjänst i Farsta stadsdelsförvaltning, där forskning, utveckling och utbildning knöts närmare det praktiska arbetet. Arbetssättet inspirerades av modellen med akademiska vårdcentraler och väckte stort intresse från flera lärosäten. Projektet kom dock inte att spridas vidare i staden. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska besluta:

1. Att staden inrättar en forskningshubb för att vidareutveckla akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras på socialkontor i stadsdelarna.
2. Att det i riktlinjer eller annat styrdokument för socialtjänsten tydliggörs att sociala insatser ska utvärderas och i större utsträckning knyta forskning till praktik.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj i samråd med avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri samt främjande och förebyggande sociala insatser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om vikten av att socialtjänstens arbete vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet som grund för kvalitet, likvärdighet och träffsäkra insatser i linje med nya socialtjänstlagen och menar att detta kan uppnås genom succesiv utveckling av stadens gemensamma strukturer.

I omställningen av socialtjänsten med anledning av ny socialtjänstlag är arbetet för en mer kunskapsbaserad socialtjänst avgörande, och även ett av de fem övergripande målen i stadens projektplan för Framtidens socialtjänst. Målet innebär att sociala insatser ska följas upp, utvärderas och i större utsträckning knyta forskning till praktik, vilket ligger i linje med motionärernas förslag. Ett exempel är den gemensamma utbildningen som

socialförvaltningen erbjuder stadsdels- och fackförvaltningar i individbaserad systematisk uppföljning (ISU). Inom ramen för detta går utvalda verksamheter inom förvaltningen utbildningen, vilket gör att förvaltningen även kan erbjuda metodstöd i det lokala arbetet med uppföljning och kunskapsutveckling för ökad kvalitet i socialtjänstens verksamhet.

Vidare använder förvaltningen Socialstyrelsens lärostöd för evidensbaserad praktik, vilket betonar vikten av att väga samman bästa tillgängliga kunskap, professionell erfarenhet samt den enskildes erfarenheter och önskemål. Genom detta stärks förvaltningens arbete med att systematiskt söka, värdera och tillämpa kunskap, och sammantaget bidrar satsningarna till att förvaltningen successivt närmar sig en mer evidensbaserad praktik

Vidare medverkar förvaltningen i nationella forskningsinsatser såsom NUSO – Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning. Under 2024–2025 genomförs NUSO Barn och unga, som omfattar tre delstudier inom sociala barn- och ungdomsvården och följer bland annat förebyggande insatser, aktualisering, utredningar och insatser. Resultaten ger deltagande kommuner fördjupad kunskap om lokala processer och utvecklingsmöjligheter och sammanför vetenskaplig analys, digital visualisering och jämförelser med andra kommuner.

Under 2026 påbörjas även NUSO inom vuxen- och funktionshinderområdet (inklusive LSS), vilket öppnar upp för att studera öppenvården i större detalj. Detta innebär att även öppenvårdens arbete nu kan inkluderas i en fördjupad studie, vilket stärker förvaltningens möjligheter att bidra till och dra nytta av evidensbaserad kunskapsutveckling i linje med stadens övergripande mål.

Förvaltningen arbetar också genom stadens gemensamma strukturer för kunskapsutveckling, bland annat via Forskning och Utvecklingsforum (FoU-forum), ansökningar om medel via LUM och MUL samt deltagande i externfinansierade forskningsprogram såsom *Samba – Socialtjänstens arbete med brottsprevention – förutsättningar, arbetssätt och utfall* – och *FUSS – Framtidens sociala arbete med substansbruk: klienter, vårdvägar, organisation och samverkan i ett föränderligt vårdsystem*.

Tillsammans med mottagande av socionomstudenter i VFU och utbildningsinsatser i individbaserad systematisk uppföljning (ISU) utgör dessa samverkansformer en flexiblare och mer långsiktigt hållbar modell för nära samarbete mellan akademi och praktik. Arbetssättet kan successivt anpassas utifrån gemensamt

identifierade behov och bidrar till stadens övergripande mål om en mer kunskapsbaserad socialtjänst.

Förvaltningen konstaterar dock att det finns behov av att i större utsträckning använda och vidareutveckla de forum och metoder som redan finns. Förvaltningen ser också fram emot bättre förutsättningar genom verksamhetssystem som i högre grad stödjer utvärdering och uppföljning, samt en fortsatt utveckling av stadens gemensamma strukturer med fokus på en kunskapsbaserad socialtjänst.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Motion om att stadens socialtjänst måste kopplas tydligare till forskning och utvärdering
2. Motion om att stadens socialtjänst måste kopplas tydligare till forskning och utvärdering

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-09-08
Susanna Juvas Hagbjörk, Avdelningschef	2025-09-08